SMVdanmark

En samlet plan for bedre regulering og færre byrder

17 forslag til, hvordan kan regeringen kan indfri sin ambition om 25 pct. færre byrder for erhvervslivet.

Indledning

Mængden af administrative byrder er en barriere for vækst og udvikling i Danmark og EU. Bureaukratiet er særlig byrdefuldt for mindre virksomheder og iværksættere, som ikke har samme administrative muskler som større virksomheder. Øget bureaukrati betyder mindre iværksætteri, innovation og konkurrence i Danmark. I sidste ende betyder det blandt andet et mindre produktudvalg, færre virksomheder og højere priser for forbrugerne.

Danmark og Europa står samtidig over for store investeringer i blandt andet forsvar, velfærd og den grønne omstilling. Hvis vi også fremover skal kunne finansiere de udfordringer, vi står overfor, kræver det, at vi skaber de bedst mulige betingelser for vækst og produktivitet. Det forudsætter, at vi får taget hånd om den konkurrencekraftskrise, der blandt andet er opstået i kølvandet på de bølger af ny regulering og administrative byrder, som gennem en årrække er skyllet ind over europæisk erhvervsliv.

Erhvervsministeriet har opgjort de samlede administrative byrder for dansk erhvervsliv til omkring 70 mia. kr. om året. I forlængelse heraf har regeringen gjort byrdereduktion til en central del af sin erhvervspolitik. I regeringsgrundlaget forpligter regeringen sig til at foretage en systematisk kortlægning af byrdetrykket og på den baggrund reducere byrderne for dansk erhvervsliv med 25 pct. frem mod 2035[1]. Regeringen vil samtidig indføre et princip om "afvikl eller forklar", hvor ministerier skal redegøre for regler, som de ikke vil afvikle eller forsimple.

I forslaget til finansloven for 2027 lægger regeringen desuden op til at prioritere 10 mio. kr. årligt i perioden 2027-2030 til en styrket indsats for at lette erhvervslivets byrder og øge produktiviteten. Midlerne skal blandt andet understøtte målet om 25 pct. færre byrder i 2035, herunder nedsættelsen af en ekspertgruppe for byrdelettelser.

Tager vi de europæiske briller på, er det tydeligt, at Europas konkurrenceevne er under pres. Draghi-rapporten peger på, at EU's arbejdsproduktivitet i 1995 lå på omkring 95 pct. af USA's niveau, mens den i dag er under 80 pct. Samtidig fremhæver rapporten, at kompleks regulering og stigende administrative byrder er blandt de forhold, der hæmmer europæiske virksomheders muligheder for at investere, vokse og konkurrere globalt[2]. Bureaukrati, forskelle i regler og andre hindringer på det indre marked har store økonomiske konsekvenser. Beregninger fra Den Internationale Valutafond (IMF) viser, at de samlede tilbageværende barrierer mellem EU-landene, herunder administrative byrder, forskelle i regler og manglende harmonisering, svarer til en told på omkring 45 pct. for industrien og 110 pct. for servicesektoren.

På EU-plan er forenklingsarbejdet samtidig i gang. Seks af Kommissionens tolv forenklingspakker er allerede vedtaget eller foreløbigt aftalt mellem Rådet og Europa-Parlamentet. De seks pakker tegner sig for omkring 8,9 mia. euro af de samlede

[1] Det politiske grundlag for firkløverregeringen, s. 47
[2] Mario Draghi, The future of European competitiveness, 2024

13,9 mia. euro i løbende administrative besparelser, som Kommissionen anslår, at pakkerne kan give. De resterende seks pakker forhandles fortsat.

Det er dog vigtigt at skelne mellem vedtagne initiativer og byrdelettelser, der faktisk kan mærkes i virksomhederne. Kommissionens opgørelse er baseret på estimerede årlige besparelser, og en væsentlig del af effekten vil først slå igennem, når de nye regler er endeligt vedtaget, implementeret og anvendes i praksis[3]. For SMV'erne er det derfor afgørende, at de politisk aftalte forenklinger også omsættes til konkrete og mærkbare lettelser.

Det betyder, at der skal tages en hård kamp med bureaukratiet i EU, som senere risikerer at ramme danske virksomheder, men der er også meget at gøre herhjemme. Regeringen har allerede sat byrdereduktion på dagsordenen, men indsatsen skal være langt mere systematisk. Danmark skal tidligere ind i EU-processen, før forslagene er låst fast, og SMV'erne skal inddrages, mens der stadig er mulighed for at påvirke reglernes udformning.

Det kræver en fast dansk model med klare ansvarsplaceringer, tidligere konsekvensvurderinger og en mere systematisk brug af blandt andet Kommissionens SMV-test. SMV-testen skal blandt andet afdække, hvilke mindre virksomheder der berøres af ny regulering, hvilke administrative og økonomiske konsekvenser forslagene har for dem, og om der er behov for enklere løsninger eller lempelser. Målet skal være bedre regulering og færre unødvendige byrder for danske virksomheder med fokus på dem, det rammer hårdest.

For at styrke dansk og europæisk konkurrenceevne og øge vores samlede velstand, er der behov for bedre rammevilkår for vores erhvervsliv. Her er en regelforenkling og -sanering en fuldstændig afgørende. For SMV'erne, som udgør 99% af danske og europæiske virksomheder, starter og slutter den indsats med at skabe bedre regulering og færre administrative byrder.

Der er klare målsætninger for byrdelettelser i både Danmark og EU. Men indsatsen bærer fortsat præg af, at man springer fra tue til tue. Der mangler en grundlæggende systematisk indsats, hvor konkrete initiativer bindes sammen i en samlet plan på tværs af Danmark og EU i forhold til ny og eksisterende lovgivning.

Med regeringens mål om at reducere erhvervslivets byrder med 25 pct. frem mod 2035 er retningen sat. Næste skridt er at gøre målet operationelt gennem målbare delmål, tydeligt ansvar i hvert ministerium og konkrete redskaber, der sikrer, at byrderne faktisk bliver reduceret.

Fra målsætning til målbare byrdelettelser

Regeringens kortlægning viser, at virksomhederne årligt bruger omkring 70 mia. kr. på administrative byrder. Dermed har vi også et konkret udgangspunkt for, hvor meget byrderne skal reduceres, hvis regeringens målsætning skal nås. Næste skridt er

[3] Europa-Kommissionens hjemmeside

derfor at omsætte målsætningen til konkrete og målbare delmål, så det løbende kan følges, om indsatsen faktisk flytter noget.

Der skal derfor fastsættes delmål frem mod 2035 og placeres et tydeligt ansvar i de enkelte ministerier for deres bidrag til den samlede byrdereduktion. Det skal være synligt, hvor meget hvert ministerområde skal levere, og løbende kunne følges, om byrderne faktisk falder.

Det er samtidig afgørende at få afklaret, hvordan regeringens mål om en reduktion på 25 pct. skal forstås i forhold til nye byrder, der indføres frem mod 2035. Målet kan grundlæggende opgøres på to måder. Enten følger reduktionsmålet det samlede byrdetryk, så en stigning fra 70 til 80 mia. kr. betyder, at reduktionskravet stiger fra 17,5 til 20 mia. kr. Det er ikke hensigtsmæssigt, da det fortsat indebærer, at det samlede niveau af byrder kan vokse.

SMVdanmark foreslår:

1. **at de ca. 70 mia. kr. fungerer som en fast baseline. Alt, hvad der kommer oven i de 70 mia. kr., skal reduceres med 100 pct., samtidig med at de eksisterende byrder reduceres med 25 pct. frem mod 2035. På den måde kan nye byrder ikke udhule regeringens reduktionsmål.**

Regeringen vil nedsætte en ekspertgruppe, der skal foreslå byrdelempelsestiltag, komme med anbefalinger til at tilbagerulle eksisterende lovgivning, regler og myndighedsprocesser samt reducere markedsbarrierer[4]. Ekspertgruppens arbejde skal bruges aktivt til at identificere, hvor potentialet for byrdereduktion er størst. Gruppen skal trække på eksisterende erfaringer og forslag fra Erhvervslivets EU- og Regelforum, samt at indhente input fra erhvervslivet om, hvor regler og myndighedsprocesser er mest byrdefulde i praksis.

På den baggrund skal ekspertgruppen pege på konkrete regler og processer, der kan forenkles eller fjernes, og bidrage til at fastlægge konkrete mål for de enkelte ministerområder. Samtidig skal gruppen systematisk indhente input fra erhvervsorganisationer og virksomheder. Arbejdet skal gå på tværs af ministerierne og prioritere de områder, hvor forenklinger vil give de største mærkbare lettelser, særligt for små og mellemstore virksomheder. Det gælder også byrder, der opstår som følge af overlap mellem regler, myndigheders administrative praksis og krav om at indberette de samme oplysninger flere gange.

Arbejdet bør også have en parlamentarisk forankring. Erhvervsudvalget har tidligere nedsat en parlamentarisk arbejdsgruppe om administrative byrder, som har arbejdet med konkrete forslag til regelforenkling og inddraget erhvervslivet. Det arbejde bør genoptages og videreføres, så der ved siden af regeringens ekspertgruppe også er et parlamentarisk spor, der løbende følger udviklingen, inddrager virksomhederne og holder politisk fokus på byrdereduktion på tværs af ministerområder.

[4] Ibid.

SMVdanmark foreslår:

2. At der fastsættes konkrete delmål frem mod 2035. Det overordnede mål om at reducere de administrative byrder med 25 pct. skal omsættes til klare reduktionsmål [f.eks. 15 pct. i 2028, 20 pct. i 2030, 22,5 pct. i 2032, 24 pct. i 2034 og 25 pct. i 2035]. Indsatsen bør følge en "omvendt hockeystav", hvor de største reduktioner gennemføres tidligt, fordi potentialet for at fjerne overflødige regler er størst i begyndelsen, mens det gradvist bliver vanskeligere at finde yderligere lettelser.

3. At det skal tydeliggøres, hvordan de enkelte ministerier bidrager til målet. Hvert ressortministerium skal have et konkret ansvar for at identificere og gennemføre byrdelettelser på eget område, mens det overordnede og koordinerende ansvar skal forankres i Erhvervsministeriet.

4. At regeringens ekspertgruppe identificerer de mest byrdefulde regler, under inddragelse af blandt andet erhvervsorganisationerne, og udvikler en fælles metode til løbende at forenkling. Ekspertgruppen skal desuden foreslå en fast model for ministeriernes løbende regelgennemgange efter princippet afvikl eller forklar samt årlige og ministerfordelte delmål. Formålet skal være at omsætte eksisterende viden og virksomhedernes erfaringer til konkrete forenklinger med tydeligt ansvar og systematisk opfølgning.

5. At arbejdet i Erhvervsudvalgets parlamentariske arbejdsgruppe om administrative byrder genoptages og videreføres. Arbejdsgruppen skal følge regeringens arbejde med byrdereduktion, inddrage erhvervslivet og løbende pege på konkrete regler og myndighedsprocesser, der kan forenkles eller fjernes. Dermed sikres både et ministerielt og et parlamentarisk spor i arbejdet med at nå reduktionsmålet.

6. At der indføres en fast, årlig offentlig opfølgning på udviklingen i erhvervslivets byrder. I regeringens langsigtede økonomiske plan[5] lægges der op til, at de samlede byrder for erhvervslivet skal opgøres, og at udviklingen skal kunne følges løbende. Der er imidlertid ikke fastlagt en årlig opfølgning. SMVdanmark foreslår derfor, at opgørelsen gøres til en fast, årlig måling, der viser udviklingen i de samlede byrder og giver et klart grundlag for at følge fremdriften frem mod 2035.

7. At byrdemålingen bruges aktivt i den politiske opfølgning. Målingen skal ikke bare vise, hvordan byrderne udvikler sig, men bruges til at vurdere, om regeringen er på rette vej mod målet. Hvis et delmål ikke nås, skal regeringen samtidig fremlægge, hvad den konkret vil gøre for at indhente det forsømte.

[5] *DK2035 – et stærkt Danmark i en usikker verden, s. 13*

Indfør et omkostningsstop for nye byrder

Selv med klare mål for byrdereduktion vil der løbende komme ny lovgivning, som pålægger virksomhederne nye administrative krav og omkostninger. Derfor er der behov for en mekanisme, der ikke kun reducerer eksisterende byrder, men også gør det sværere at bygge nye ovenpå.

En administrativ byrde er ikke en skat eller afgift, men for virksomheden kan effekten være den samme. Forskellen er, at nye skatter og afgifter er direkte synlige i de offentlige finanser og kræver en eksplicit politisk stillingtagen til provenuet. Nye administrative byrder kan derimod påføre virksomhederne betydelige omkostninger uden en tilsvarende direkte konsekvens for statens budget. Det betyder i praksis, at det er langt lettere politisk at sende regningen videre til virksomhederne.

SMVdanmark foreslår derfor et omkostningsstop for administrative byrder. Princippet skal være, at hvis ny regulering samlet set øger erhvervslivets omkostninger, skal virksomhederne kompenseres tilsvarende. Det kan f.eks. ske gennem en reduktion af selskabsskatten svarende til den samlede nettostigning i byrderne.

SMVdanmark foreslår:

8. **At erhvervsøkonomiske konsekvenser skal indgå som en central del af relevant lovmateriale, så det står klart for Folketinget, hvilke omkostninger nye krav påfører virksomhederne.**

9. **At hvis de samlede administrative byrder stiger, skal selskabsskatten reduceres tilsvarende. Dermed bliver det ikke længere gratis at pålægge virksomhederne nye omkostninger.**

Forslaget vil have en disciplinerende effekt på ny regulering. Når nye byrder samtidig får en konkret konsekvens for statens økonomi, styrkes incitamentet til at overveje, om et nyt krav er nødvendigt, og om det kan indføres på en mindre byrdefuld måde. Det gælder også EU-regulering, hvor modellen vil styrke incitamentet til både at arbejde for mindre byrdefulde regler i forhandlingerne og undgå unødig overimplementering, når reglerne efterfølgende gennemføres i Danmark.
Et omkostningsstop ændrer dermed det grundlæggende regnestykke: Det skal fortsat være muligt at indføre nødvendig regulering, men det skal ikke være gratis at sende regningen videre til erhvervslivet

Konkrete løsningsforslag til bedre regulering og færre byrder

Der er behov for en systematisk indsats for hele tiden at sikre, at vi indfører lovgivning effektivt og med øje for erhvervslivets vilkår. En stor del af indsatsen handler

om implementering, i særdeleshed af EU-lovgivning, men vi kan også allerede nu gøre meget herhjemme for at lette byrderne for erhvervslivet.

Indsatsen skal samtidig i langt højere grad bygge på et princip om proportionalitet. Administrative krav rammer ikke alle virksomheder ens. Et dokumentationskrav, som en stor virksomhed kan håndtere i en specialiseret complianceafdeling, kan i en mindre virksomhed lande direkte hos ejeren eller en medarbejder, der samtidig skal passe den daglige drift.

Derfor skal Danmark følge princippet om tænk småt først, og sikre at nye erhvervsrettede regler designes med udgangspunkt i landets mindste virksomheder. Grundtanken er, at hvis nye regler designes, så de fungerer for de mindste virksomheder, fungerer de også for de største ligesom, at konsekvenserne for mindre virksomheder tænkes ind fra starten. Princippet skal anvendes som et strategisk reguleringsprincip, der omsættes konsekvent i politiske beslutninger. Det Europæiske Råd har i sine konklusioner fra marts 2026 og april 2024 allerede genbekræftet princippet som en del af dagsordenen for bedre regulering.

Krav til virksomheder skal stå mål med deres størrelse og risikoprofil. Det skal både gælde ny regulering og gennemgangen af eksisterende regler. Hvor samme politiske formål kan nås med enklere krav til små virksomheder, skal det være udgangspunktet.

Der er et stort potentiale for at rydde op i unødig og forældet lovgivning, som over mange år har hobet sig op og skabt et unødigt kompliceret og utidssvarende regelværk. Det gør det vanskeligere at manøvrere for både virksomheder og myndigheder. Problemet bliver særligt tydeligt, når ny EU-lovgivning skal indpasses i et allerede komplekst nationalt regelsæt. Derfor skal implementering af ny EU-lovgivning altid bruges som anledning til at gennemgå den eksisterende regulering på området[6].

Samtidig er der et betydeligt potentiale i at fjerne byrder uden nødvendigvis at fjerne regler. Mange regler kan have et fornuftigt formål, men være unødigt besværlige at efterleve. Det gælder blandt andet virksomhedernes indberetninger til det offentlige. Danske virksomheder foretager mindst 215 millioner indberetninger årligt til offentlige myndigheder, fordelt på en lang række forskellige løsninger og platforme[7]. Det bidrager til en betydelig administrativ belastning for virksomhederne, der i forvejen bruger mange ressourcer på at efterleve regler og dokumentationskrav. En medlemsundersøgelse fra SMVdanmark i foråret 2026 viser, at virksomhederne i gennemsnit bruger 7,4 timer om ugen på bureaukrati. Tid der i stedet kunne være brugt på at drive og udvikle virksomheden.

Mere digitalisering, automatisering og bedre deling af allerede indberettede oplysninger mellem myndigheder kan derfor mindske virksomhedernes administrative arbejde betydeligt. Udgangspunktet skal være, at virksomheder så vidt muligt kun skal aflevere den samme oplysning én gang.

[6] Principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering
[7] Redegørelse om Danmarks Digitale Udvikling 2026

SMVdanmark foreslår:

10. At den erhvervsrettede regulering saneres systematisk. Lovgivning, der har eksisteret i en længere årrække, skal løbende gennemgås med henblik på at vurdere, om de administrative byrder fortsat står mål med reguleringens formål og gevinst. Samtidig skal eksisterende national regulering altid gennemgås, når ny EU-lovgivning indføres på samme område, så dobbeltregulering og overlappende krav undgås.

11. At proportionalitet og "Think Small First" gøres til et bærende princip for erhvervsreguleringen. Ved både ny og eksisterende lovgivning skal det systematisk vurderes, om kravene står mål med virksomhedens størrelse, risiko og administrative kapacitet. Hvor formålet med reguleringen kan opnås gennem enklere krav for små virksomheder, skal der anvendes lempeligere dokumentations-, proces- eller rapporteringskrav.

12. At once only-princippet gøres til et bærende princip for virksomhedernes indberetninger til det offentlige. Data, som en virksomhed allerede har indberettet til én offentlig myndighed, skal som udgangspunkt kunne genbruges af andre myndigheder, hvor reglerne tillader det. Indberetninger skal samtidig samles og standardiseres mest muligt gennem fælles digitale løsninger.

13. At puljer som udgangspunkt konverteres til fradrag, hvor det er muligt. Der skal gennemføres en systematisk gennemgang af statslige puljer med henblik på at identificere ordninger, der kan omlægges til fradrag eller samles med andre ordninger. Inspiration kan blandt andet hentes fra Frigast-udvalgets arbejde med erhvervsstøtteordninger. Målet skal være færre særskilte ordninger, mindre administration og lettere adgang for virksomhederne.

En styrket dansk indsats i forhold til EU's lovmaskine

En stor del af de regler og administrative krav, som danske virksomheder skal efterleve, har deres udspring i EU. Derfor kan vi ikke løse byrdeproblemet alene ved at rydde op herhjemme. Danmark skal også langt tidligere og mere systematisk påvirke den regulering, der senere rammer danske virksomheder.

Der er allerede sket vigtige fremskridt. Under det danske EU-formandskab i 2025 lykkedes det på dansk initiativ at få vedtaget rådskonklusioner om forenkling og bedre regulering. Fremover skal hvert EU-formandskab én gang pr. halvår udarbejde et samlet overblik over de økonomiske, sociale og regulatoriske gevinster samt de administrative omkostninger og tilpasningsomkostninger ved EU-forslag under

forhandling. Overblikket skal danne grundlag for politiske drøftelser i blandt andet ECOFIN og Konkurrenceevnerådet[8].

Det er et vigtigt skridt, fordi byrderne fra ny lovgivning dermed i højere grad bliver synlige, mens forslagene stadig er under forhandling. Under det danske formandskab blev der samtidig sat fokus på, at nye regler ikke må underminere de byrdelettelser, der opnås gennem regelforenkling, og at der skal være særligt blik for SMV'erne. Konkurrenceevnerådet fremhævede blandt andet behovet for bedre konsekvensvurderinger, særlig opmærksomhed på små og mellemstore virksomheder og for at undgå, at nye regler blot lægges oven på eksisterende krav[9].

Danmark skal nu bygge videre på resultaterne. Det er ikke nok at forenkle eksisterende regler gennem den ene omnibuspakke efter den anden, hvis der samtidig løbende kommer nye byrder ind ad den anden vej. Indsatsen skal begynde, før Kommissionen fremsætter et færdigt lovforslag. Danmark skal tidligere identificere kommende EU-initiativer, få konsekvenserne for danske virksomheder belyst og sikre, at særligt SMV'ernes erfaringer indgår, mens reglerne stadig kan påvirkes.

Der er samtidig behov for en mere systematisk dansk tilgang til implementeringen af EU-regler. Reglerne skal naturligvis gennemføres korrekt, men Danmark skal ikke lægge yderligere nationale krav ovenpå, medmindre der er en klar politisk begrundelse for det. Målet skal være, at EU-lovgivning gennemføres så enkelt og mindst muligt byrdefuldt for virksomhederne.

SMVdanmark foreslår:

14. At Danmark bygger videre på resultaterne fra det danske EU-formandskab og etablerer en fast model for tidlig dansk interessevaretagelse. Kommende EU-initiativer skal identificeres tidligt, og der skal være klare frister og ansvar for, hvornår danske myndigheder analyserer konsekvenserne og indhenter input fra SMV'er og andre berørte virksomheder. Danmark skal samtidig systematisk følge op på, om Kommissionens SMV-test gennemføres fyldestgørende.

15. At Danmark aktivt bruger den nye europæiske overvågning af byrder fra ny lovgivning. Det halvårlige overblik over gevinster og omkostninger ved EU-forslag, som blev forankret under det danske formandskab, skal bruges aktivt fra dansk side til tidligt at identificere forslag, der medfører væsentlige nye byrder for virksomhederne.

16. At der sættes en fælles dansk standard for implementering af EU-lovgivning. Udgangspunktet skal være, at EU-lovgivning implementeres korrekt og så enkelt som muligt uden unødige nationale tillægskrav. Hvis Danmark vælger at gå videre end EU-reglerne kræver, skal det

[8] EU agrees to keep closer track of costs and benefits from new EU legislation to reduce burdens
[9] Ibid.

eksplicit begrundes og opfølges af en vurdering af de erhvervsøkonomiske konsekvenser.

17. At systematiske nabotjek bliver en fast del af implementeringen af erhvervsrettet EU-lovgivning. Før den danske model fastlægges, skal ministerierne undersøge, hvordan sammenlignelige lande har valgt at tilrettelægge implementeringen, og hvilke løsninger de anvender i praksis. Nabotjekket bør også inddrage virksomheder og erhvervsorganisationer, som kan belyse, hvordan reglerne virker i praksis, og hvilke byrder forskellige løsninger medfører. Det gælder blandt andet dokumentationskrav, kontrol, undtagelsesmuligheder og tidspunktet for kravenes anvendelse. Erfaringerne skal bruges aktivt til at finde de mindst byrdefulde løsninger, der samtidig opfylder EU-kravene. Resultaterne af nabotjekket skal indgå i høringsmaterialet, og det skal begrundes, hvis Danmark vælger en mere byrdefuld løsning end sammenlignelige lande.